

Um Silvinu Ocampo

Árið 1940 kom út bók í Argentínu sem átti eftir að njóta ómældra vinsælda í Rómönsku-Ameríku. Það var *Antología de la literatura fantástica* eða Úrvalsrit fantasíubókmennta. Í safninu eru sögur frá ólíkum tímabilum og heimshlutum, allt frá ævafornum kínverskum sögum til Edgars Allans Poe og Franz Kafka. Ritstjórar bókarinnar voru þrír: þau Silvina Ocampo, eiginmaður hennar Adolfo Bioy Casares, og vinur þeirra, Jorge Luis Borges. Öll höfðu þau brennandi áhuga á fantasíuforminu eins og átti eftir að koma fram í verkum þeirra þótt með ólíkum hætti væri.

Silvina Ocampo fæddist árið 1903 í Búenos Aíres og var yngst sex dætra efnahjónanna Ramonu Aguiere og Manuels Silvinos Ocampo. Elst systranna var Victoria Ocampo, stofnandi og ritstjóri forlagsins Sur og samnefnds menningartímarits, sem var málþípa Sur-hópsins svonefnda, en ofangreint þríeyki skipaði hluta þess. Margir telja ritið eitt mesta menningarrit sem hefur litið dagsins ljós í Rómönsku-Ameríku. Það markaði að mörgu leyti stefnuna fyrir argentínskar nútímabókmenntir. Ung að árum nam Silvina teikningu og málalag í París undir handleiðslu Fernands Léger og Giorgios de Chirico. Silvina átti löngum eftir að sameina mynd- og ritlist sína; hún myndskreytti meðal annars eigin bækur og annarra.

Rithöfundarferill hennar hófst árið 1937 þegar hún gaf út smásagnasafnið *Viaje olvidado* (Gleymt ferðalag). Ríflegur áratugur leið þar til hún gaf út næsta smásagnasafn, *Autobiografía de Irene* (Sjálfsævisaga Irene, 1948). Í millitíðinni sendi hún frá sér þrjár ljóðabækur: *Enumeración de la patria* (Upptalning föðurlands míns, 1942), *Espacios métricos* (Háttbundin rými, 1945) og *Los sonetos del jardín* (Sonnettturnar í garðinum, 1948). Allar hlutu þær

góðar viðtökur og voru verðlaunaðar. Þess má geta að Borges var fyrstur til að lofa kveðskap Silvinu. Silvina skrifaði aðallega smásögur og ljóð en fékkst einnig við leikritaskrif og gaf út töluvert af barnabókum. Alls urðu smásagnasöfn hennar sjö talsins. Auk þeirra fyrrnefndu sendi hún frá sér *La furia* (Heftin, 1959), *Las invitadas* (Boðsgestirnir, 1961) og *Los días de la noche* (Dagar næturinnar, 1970). Síðustu smásagnasöfnin komu út nokkrum árum fyrir andlát hennar, *Y así sucesivamente* (Og svo framvegis, 1987) og *Cornelia frente al espejo* (Cornelia andspænis speglinum, 1988). Ocampo sinnti einnig þýðingum og sneri úr frönsku og ensku verkum eftir Charles Baudelaire, Paul Verlaine, Emily Dickinson, Edgar Allan Poe, Herman Melville og Emanuel Swedenborg. Hún gaf út nokkrar bækur í samstarfi við aðra. Auk *Antología de la literatura fantástica* sendi þríeykið frá sér úrvalsrit argentínskra ljóða árið 1941. Þá skrifaði hún nokkur verk með eiginmanni sínum Bioy Casares, en einnig (fantasíu)höfundinum Juan Rodolfo Wilcock.

Smásögur Silvinu Ocampo spanna meira en fjóra áratugi. Ákveðna þróun má merkja í smásagnagerð hennar, en segja má að almennt ríki í þeim einkennilegt andrúmsloft, furðulegir atburðir gerast á ofur hversdagslegum stöðum við ofur hversdagslegar aðstæður, ekki hvað síst á borgaralegum heimilum yfirstéttarfólks. Ocampo teflir oft saman ráðandi stétt og valdalausri þar sem þjónustufólk, börn eða fátækir eiga í hlut. Andstæður heimur full-orðinna og barna er algengt viðfangsefni í sögum hennar þar sem grimmd og miskunnarleysi er allsráðandi. Hugmyndinni um einhvers konar umskipti, tvífara eða jafnvel endurholdgun er henni sérlega hugleikin. Fantasían eða furðan í verkum Ocampo gerist ævinlega í okkar kunnuglega og áþreifanlega heimi. Hvað þetta varðar má segja að furðan í verkum hennar sé meira í ætt við Julio Cortázar en Bioy Casares og Borges þar sem fantasían á sér stað í öðrum raunheimi, í hugarheimum eða þá í fyrndinni.

Silvina Ocampo var ekki mikið fyrir sviðsljósið. Hún forðaðist fjölmenni, einnig blaðamenn og vildi helst ekki láta taka af sér ljósmyndir. Að einhverju leyti var hún í skugga ekki aðeins Bioys Casares og Borgesar, heldur einnig elstu systur sinnar sem var miðjan í menningarlífi Argentínu þess tíma. Verk Silvinu fengu þó góðan hljómgrunn en féllu að einhverju leyti í gleymsku þar til á

níunda áratug síðustu aldar þegar þau fóru að vekja áhuga að nýju.
Hún lést í fæðingarborg sinni, Búenos Aíres, árið 1993.